

Europeiska landskapskonventionen

Landskapet ...

... spelar en viktig roll av allmänt intresse på det kulturella, ekologiska, miljömässiga och sociala planet och utgör en resurs för ekonomisk verksamhet ...

... bidrar till att skapa lokala kulturer och är en grundläggande beståndsdel i det europeiska natur- och kulturarvet som bidrar till människors välbefinnande ...

Europeiska landskapskonventionen

Landskapskonventionen syftar till att förbättra skydd, förvaltning och planering av europeiska landskap. Den syftar också till att främja samarbetet kring landskapsfrågor inom Europa och till att stärka allmänhetens och lokalsamhällets medverkan i det arbetet. Konventionen innefattar alla typer av landskap som människor möter i sin vardag och på sin fritid. Den gäller alla nivåer i samhället och alla som arbetar med landskapet.

Gemensam tillgång – gemensamt ansvar

Landskapskonventionen understryker att landskapet är en gemensam tillgång och ett gemensamt ansvar. I landskapet möts många olika värden och tillgångar – kulturella, ekologiska, estetiska, sociala och ekonomiska. Vi måste ofta förhandla om hur landskapets resurser ska nyttjas och utvecklas. Det krävs därför ett nära samarbete mellan myndigheter, organisationer, företag och enskilda för att landskapets mångfald av värden ska kunna hanteras på ett hållbart sätt.

Foto Bengt A. Lundberg

... är en viktig beståndsdel i det enskilda och sociala välbefinnandet och skydd, förvaltning och planering av landskap medför rättigheter och skyldigheter för alla ...

... är en viktig del av människors livskvalitet överallt: i stadsområden och på landsbygden, i såväl vanvårdade områden som områden med hög kvalitet, i såväl vardagliga områden som områden som anses vara särskilt vackra ...

Ur förordet till den Europeiska landskapskonventionen, Florens, 20 oktober 2000

Foto Per Nils Nilsson

Landskapet förändras

Landskapet formas och omformas ständigt av geologiska processer, av den levande naturen och genom människans bruk. Den ständiga förändringen är en naturlig process, då landskapet skiftar utseende i takt med att vårt samhälle förnyas och utvecklas. Gamla åkrar växer igen, gränser flyttas, tätorter växer, nya vägar byggs och äldre hus rivs för att ge plats för ny bebyggelse. Spåren av det förflutna finns omkring oss överallt, såväl i det öppna odlingslandskapet som i skogen eller mitt i storstaden. Att landskapet förändras är något vi varken kan eller bör förhindra. Samtidigt måste förändringar göras med varsamhet och utifrån principen om ett hållbart nyttjande av landskapet.

Vad innebär konventionen för Sverige?

När Sverige ansluter sig till landskapskonventionen åtar vi oss att skydda, förvalta och planera vårt landskap i enlighet med konventionens syften och principer.

Detta innebär bland annat att Sverige ska

- erkänna landskapets betydelse i den egna lagstiftningen
- öka medvetenheten om landskapets värde och betydelse i det civila samhället, i privata organisationer och hos offentliga myndigheter
- främja delaktighet i beslut och processer som rör landskapet lokalt och regionalt
- utveckla en helhetssyn på landskapets värden och hållbar förvaltning av dessa
- utbyta kunskap och delta i europeiska samarbeten om frågor som rör landskapet.

Vad är en konvention?

Konventioner är avtal som sluts mellan stater. Flera konventioner gäller för hela världen, medan andra är begränsade – till exempel till Europa eller delar av Europa. På europeisk nivå kan avtal förhandlas fram inom Europarådet. Landskapskonventionen är en överenskommelse mellan Europarådets medlemmar. Sverige har skrivit under konventionen och därmed accepterat den färdigförhandlade texten. Nästa steg är att ratificera konventionen, det vill säga att införa den.

Ratificering av landskapskonventionen

Till skillnad från exempelvis ett EU-direktiv måste landskapskonventionen ratificeras för att bli juridiskt bindande. Ratificering innebär att ett land inarbetar konventionens regler och syften i sin nationella lagstiftning och politik. Landskapskonventionen har hittills undertecknats av 35 länder av vilka 27 har ratificerat den.

Riksantikvarieämbetets uppdrag

Riksantikvarieämbetet har fått regeringens uppdrag att ta fram ett förslag på hur den europeiska landskapskonventionen kan införas i Sverige. I uppdraget ingår bland annat att se över om och hur lagstiftningen behöver ändras eller kompletteras för att möta landskapskonventionens krav. Riksantikvarieämbetets förslag till svenskt införande av den europeiska landskapskonventionen ska vara klart under 2007. Ansvaret för att leva upp till konventionens avsikter delas av alla.